

Donostia'n Gipuzkoa'ko Diputazioaren jauregian, bildu dira: Arrue, Dassance, Haritschelhar, Irigoyen, Lafitte, Larzabal, Lekuona, Lojendio, Nitxelena eta Villasanté euskaltzaiñak; Aresti, Artola, Berriotxo Anaia, Etxaniz, San Martin, Valverde, Aita Zavala, Zubikarai eta Zugasti urgazleak.

Igazko Abendu eta aurtengo Urtarrilleko batzar-agiriak onartu dira, irakurri ondoren.

Irigaray'k, izkribuz, ezin etorria agertu ondoren, zenbait oar ipintzen dizkio leen onartua izan zan Urrillaren 25-eko batzar-agiriari. Obeki zegokean, bere ustez, Altube'ren eriotz-berria onela adierazi balitz: "Altube jaunaren eriotzen aipatu zuen Irigaray jaunak, itz sentikorrak esanez, gure euskaltzain-kide guztiz agurgarriak utzi daukun utzunea deitoratuz eta haren euskeraren alderako ikasgai eta idazki sakonen aipamena eginez". Beste puntu batean ere aldatu egingo omen luke: "Euskaltzaindiko izentaziñoen gainean..."-en ordeaz, beste onetara ipiñiaz: "Euskaltzaindiko izendapenen saillean... eta Irigoyen zadorlari ordezkorako aipatu ziren joan den batzarrean, eta orain bototara erabakitzea garbiena iduri zait".

Oar oek ager bitez, guztion iritziz, batzarre onetako agirian; zillegi izan bekio zadorlariari, alaz ere, aurrerantzean labor-bearrez agiriak egitea, gora-beeraxe guztien berri eman gabe. Aita Onaindia'k batzarre orretan irakurri zuen papera, Irigoyen'ek dionez, etzuen emen utzi: eztaukagu, beraz aren berri zeatzagorik ematerik.

Lafon'ek bidali dio Euskaltzaindiari *Bulletin de la Société de Linguistique*-n argitaratara-berria duen idazlan bat. Eskerrak eman bekizkio.

Urtarrilleko batzarrean onartu zan Euskal-Erriko apezpikuenganako eskabideaz, Irigoyen'ek dio berak, Erkiaga eta Etxeandia lagun zituela, eman ziola eskuz-esku Bilbao'koari; orobat egin dute Arrue, Lojendio eta Mitxelena'k Donostia'n. Bayona'koa ere apezpikuaren eskuetara dan ezker, Vitoria eta Iruñe'ko eskabideak gelditzen dira bakarrik. Azkeneko onezaz, Irigaray mintzatua da bertakoekin egiteko ori leen-bait-leen egin dedin. Vitoria'n, dio San Martin'ek, López de Guereñu jauna gertu dago Euskaltzaindikoei laguntzeko arazo orretan.

Zadorlariak irakurri du "Fundación Juan March"-ek egin digun eskabidea, lagun bat autaz dezagun "Vascongadas" saria, beste zazpirekin, nori dagokion erabaki bear duen epai-maierako. Irureun milla pezetako sari ori Araba-Bizkai-Gipuzkoan goratzapenetan, literaturaren bidez, geien nabarmendu dan idazle espaiñol biziari eman bear zaio.

Gero, zadorlariak eskabide orri baiezkoa ala ezezkoa bereala eman bear diogula adierazten du, baietzak naiz ezetzak bere ustez dituzten alde onak eta txarrak azalduaz.

Kontra mintzatzen dira, batez ere, San Martin eta Aresti, euskal idazleentzako ezpada, eztagokiola Euskaltzaindiari auzi orretan sartzen esanaz, eta beste zenbait arrazoibide. Alde mintzatzen dira Lekuona, Lojendio, Arrue eta beste zenbait. Ixilleko botoetara jo da eta bozak izan dira bederatzita baiezkoaren aldeko eta zuri bat.

Ao batez erabaki da gero Mitxelena bidaltzea Euskaltzaindiaren izenean. Eta orobat, ao batez au ere, agindu zaio gure izkuntzaren ona eta orren alde egin dan lana kontuan eduki ditzala bere jardunetan.

Zubikarai'k adierazten du mintzatua dala Bilbao'ko Akesolo eta Erkiaga euskaltzainekin. Batzuen iritziz, Euskaltzaindiak, zadorlaritza eta gaiñerako lanetarako, langille bat artzea ona litzake, ezta ez euskaltzain ez urgazle. Guztion arteko izketa labur baten ondoren, langille bat arizeak dituen aldeak, diru-aldetik batez ere, obeto aztertzea erabaki da datorren batzarren batetarako.

Araudiaren eraberritzeaz mintzatu dira Arrue eta Lojendio, prest dituzten idazlanak irakurriaz. Orien ondoren, araudi bakar bat bear gendukeala uste dute guztioak eta Arrue'k prestatu duen leen zatiaren antolamena zabal dedilla urrengo batzarretan puntuz-puntu aztertu eta erabakiak ar ditezen.

Villasante'k adierazten du gerra-ondoko agiriak,

Euskera-n argitaratzen asi ondoren, eztirala geiago agertzen. Euskaltzaindiak eztauzkalako izan da, erantzuten du Irigoyen'ek, Oleaga zenaren etxean baitago mordo bat. Eska bitez, aurrera ere argitara ditzagun.

Lojendio'ren ustez, erras komeni litzake Euskaltzaindiak "batzorde iraunkor" bat sortzea bere barruan batzar-bitartean sortzen diran arazoak erabaki ditzan. Orretan dago Zubikarai ere eta orretan daudela dio Akesolo ta Erkiaga euskaltzainiak. Kontuan ar bedi, araudi berrirako.

Arrue mintzatzen da urren, bertsolari-batzordearen izenean, aurtengo txapelketak nola eratzen ari diran azalduaz. Ao batez artu dira ontzat bere esanak.

Larzabal'ek Baiona'n Euskal Idazkaritzak esku-artearen dituen lanak aipatzen ditu, gure izkuntzaren batasunerako.

Irigoyen'ek dio bertso paperen sariketa erabaki bear dala: bost paper etorri dira guztira eta orien artean banatu bear dira lau sari. Bildu bitez arratsaldean bertan joan dan batzarrean bertsolarien arazorak izendatu ziranetatik al dutenak eta erabaki bezate.

Aita Villasante'ren eritziz, aalik lasterren asi bear litzake aurten Loiola'n egingo dan Euskaltzaleen biltzarerako prestamenak egiten, bestela berandu ibilliko baitgera bestetan bezala. Orretan daude gaiñerako lagunak ere. Zadorlariak Jose Luis Lizundia'k idatzi duen eskutitza aipatzen du, orretan edo beste batzarre batean errienez trata dedin.

Irigoyen'ek gogorazten du aurten dugula Azkue, Txomin Agirre eta baita Unamuno'ren eun-urteurrena eta "Radio Bilbao"-tik izketaldiak egin dirala orien omenez. Ondarroa'n, Zubikarai'k dionez, jaiak ugari prestatu dira bertako seme duten Agirre-ren goratarretan, eta Bizkai'ko bertsolarien azken-saioa an izan dedin eskatzen du. Euskaltzaindiak ere, guztion ustez, zerbait antolatu bear luke, batez ere Azkue'ren izenean.

Oi diran otoiitez asi eta bukatu da batzarrea.